

STANDARD UNECE FFV-13

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

ČEŠENJ

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi plodovi, semenskim krompirjem, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za češnje temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/2010/16, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-mail: agrstandards@unece.org

Standard FFV-13 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo češenj

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za češnje sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Prunus avium* (L.) L. in *Prunus cerasus* L. ter njihovih hibridov, ki se potrošnikom dobavljajo sveže, ne pa za češnje, namenjene za industrijsko predelavo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za češnje v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, smejo plodovi glede na zahteve standarda kazati:

- nezatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- plodovi, uvrščeni v razreda, ki nista razreda "ekstra", pa nezatno kvarjenje zaradi njihovega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec plodov takih plodov ne sme razstavljati ali jih ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti češnje v vseh razredih:

- nepoškodovane, manjkajoči pecelj ni pomanjkljivost, če kožica ni poškodovana in ne pride do večjega iztekanja soka,
- zdrave; izločeni so plodovi, ki zaradi gnitja ali kvarjenja niso primerni za uživanje,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza,
- praktično brez škodljivcev,
- praktično brez poškodb zaradi škodljivcev,
- čvrste (glede na sorto),
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje češenj morata biti taka, da:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi,
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Češnje morajo biti dovolj razvite in zrele.

C. Razvrstitev

Češnje se razvrščajo v tri razrede:

(i) Razred "ekstra"

Češnje v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen neznatnih površinskih pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz plodu, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) I. razred

Češnje v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo sortno značilne. Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz plodu, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- neznatne pomanjkljivosti v obarvanosti.

(iii) II. razred

V ta razred se uvrščajo češnje, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višja razreda, izpolnjujejo pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Dovoljene so lahko pomanjkljivosti, če češnje ohranijo svoje temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- majhne, zarasle površinske brazgotine.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela. Najmanjša velikost je:

- 20 mm v razredu "ekstra",
- 17 mm v I. in II. razredu.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za plodove, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja od zahtev glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred "ekstra"

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 5 % češenj, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za I. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 0,5 % plodov, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za II. razred, in največ 2 % je lahko počenih in/ali črvivih.

(ii) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % češenj, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % plodov, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnitih plodov in največ 4 % je lahko počenih in/ali črvivih.

(iii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % češenj, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 4 % prezrelih, počenih, črvihih ali nagnitih plodov.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % češenj, ki ne izpolnjujejo zahtev glede velikosti, če premer ni manjši od:

- 17 mm v razredu "ekstra",
- 15 mm v I. in II. razredu.

V. Določbe o predstavitvi**A. Izenačenost**

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le češnje istega porekla, sorte in kakovosti. Plodovi morajo biti dokaj izenačeni po velikosti.

Poleg tega morajo biti češnje razreda "ekstra" izenačene po obarvanosti in zrelosti.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Češnje morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje nastajanje poškodb plodov od zunaj ali znotraj. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na plodove, morajo biti take, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledov lepila ali poškodb na kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja¹ mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.²

¹ Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

² Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa je treba navesti (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, in sicer države porekla oz. države, ki je priznala kodno oznako.

B. Vrsta proizvoda

- "Češnje", če vsebina ni vidna od zunaj.
- "Višnje", kadar je to primerno.
- "Češnje brez peclja", "Picota" ali enakovredna oznaka, kadar je to primerno.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla³ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno ime.

D. Prodajne oznache

- Razred

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1962

Zadnjič pregledano leta 2010

³ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.